

EX-JUDOKA ZORGT VOORTAAN THUIS VOOR MAMA LIEVE

GELLA VANDECAVEYE

‘Ik vind het niet meer dan normaal dat ik me over mijn moeder ontferm’

Gella Vandecaveye (44) heeft net voor de kerstdagen haar mama Lieve Vermaut (77) in huis genomen. ‘Jawel, we wonen weer bij elkaar’, aldus de voormalige judokampioene. ‘Ik heb beloofd om voor haar te zorgen en die belofte wil ik waarmaken!’

We ontmoeten moeder en dochter ten huize Vandecaveye in Melle, waar laatstgenoemde nu zo’n drie jaar en haar mama sinds enkele weken woont. De ontvangst is hartelijk. ‘Ik voel hier heel goed,’ steekt Gella van wal. ‘Ik heb jarenlang op een appartement gewoond in Gent, maar ik verlangde naar een eigen garage, een eigen tuin ... Pas op, het is veel werk hoor. Er valt hier altijd wel iets te doen. Maar dat is plezant. In de tuin werken, dat is therapie. In Gent had ik soms te maken met burenhinder, en dat heb ik hier niet. Het is hier zeer rustig. Maar ik heb graag in Gent gewoond, hoor. In totaal zo’n twintig jaar, denk ik.’

LIEVE: Goh, ben jij ook al zo oud? (*lacht*)

GELLA: Ja, dat begint te tellen, hé! Al 44 jaar. (*haalt de schouders op*) Het is wat het is.

Hoe is de verhuis voor jou verlopen, Lieve?

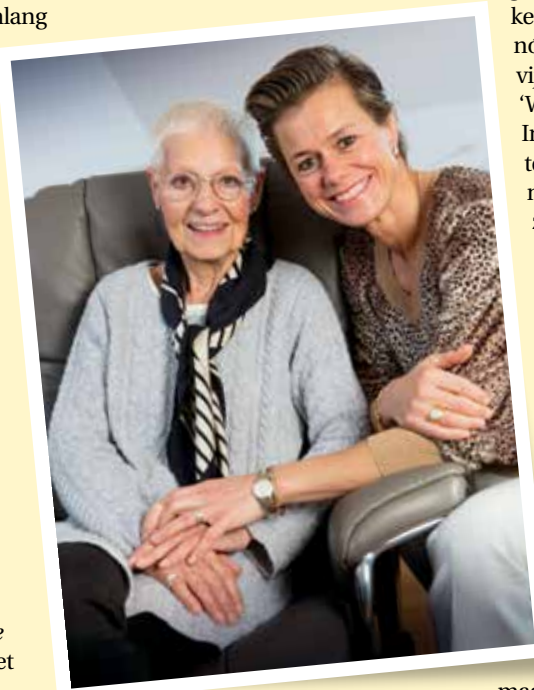
LIEVE: Oh, zeer vlot. (*enthousiast*)

GELLA: Ik vind dat moeke al zeer goed geïntegreerd is.

LIEVE: Dat is zo. Ik voel me hier enorm thuis. Ik voel me als herboren. (*knipoogt*) Echt een kerstgeschenk!

Vertel eens, Gella, wanneer is het idee om je moeder in huis te nemen ontstaan?

GELLA: In 2009. Toen ik op het punt stond om met mijn rugzak een jaar lang de wereld rond te trekken. Daar is de kiem

gelegd. Ik stond vertrekkensklaar op Zaventem en ineens realiseerde ik me dat ik een jaar weg zou zijn. Ik zag mijn moeder daar staan huilen en ik dacht: ‘Shit, een volledig jaar weg! Wat doe ik mijn mama aan?’ Tijdens die vlucht naar Moskou, dat was mijn eerste stop, voelde ik me enorm

schuldig. En de eerste dagen van de reis ook. Na zeven maanden keerde ik eventjes terug naar huis om mijn ouders, mijn papa leefde toen nog, een gelukkig nieuwjaar te wensen. ‘Ik had veel liever gehad dat je niet was teruggekeerd’, zei mama. ‘Nu moet ik nóg eens afscheid nemen.’ ‘Nog vijf maanden, moeke’, zei ik. ‘We zitten toch al over de helft.’ In juni 2010 ben ik uiteindelijk teruggekeerd en heb ik tegen mama gezegd: ‘Ik ga voor jou zorgen!’ ‘En nu blijf je thuis zolang ik leef’, antwoordde ze. ‘Op reis gaan voor een week, twee weken of een maand, dat kan nog wel, maar langer niet!’ (*kijkt naar Lieve*) Het is waar, hé? (*Lieve knikt*) Met dat vermanende vingertje. (*lacht*) Mijn moeder was nog heel kwiek en fit, maar op dat moment is dat idee om voor haar te zorgen ontstaan. In 2013 is papa overleden en bleef mama alleen achter. Dat was nog altijd geen probleem,

maar we hebben ons plan, om samen te gaan wonen, steeds meer uitgewerkt. Een jaar later, in 2014, heb ik dit huis gekocht. Op de groei. Omdat mama ooit bij me zou komen wonen. Wanneer? Dat was haar keuze. Ze mocht zelf beslissen wanneer ze kwam. Maar nu, net voor de feestdagen, is het ervan gekomen. Het was het

juiste moment.

Wat bedoel je met ‘het juiste moment’? Je moeder lijkt nog heel goed ter been ...

Net daarom! Nu kunnen we nog samen dingen doen. We kunnen nog een paar goede jaren samen delen. Maar er zal een tijd komen dat ze achteruit zal gaan. En dan is het te laat. Nu gaan we kunnen zeggen: ‘We hebben toch nog een fijne tijd samen beleefd!’

Hebben jullie verloren tijd in te halen?

In zekere zin wel. Tijdens mijn judocarrière was ik altijd weg van huis. Papa ging meestal mee naar de grote tornooien. Mama niet. Ze kon die stress niet aan. En ja, ik weet het: het is misschien nog te vroeg om haar in huis te halen, maar nu kan ik een oogje in het zeil houden. Mama is nog heel ac-

tief. Ze klimt zelfs nog op ladders en al. Mocht er iets gebeurd zijn, daar in haar huisje in Spiere-Helkijn, vlakbij Henegouwen, moest ik altijd drie kwartier rijden om bij haar te zijn. Op die tijd kan er veel gebeuren, hé. Nu ben ik er direct bij. Mama verdient dit. Ik wil niet denigrerend doen over rusthuizen, maar ze is beter af bij mij.

LIEVE: Een rusthuis kost bovendien veel geld. Ik geef het liever aan mijn dochter.

GELLA: Ik vind het mijn plicht om voor mijn mama te zorgen. Het is tijd om de rollen om te draaien. **Het lijkt me toch niet zo evident.**

Wie zegt dat? (*fel*) Ik ben daar nog niet zo zeker van. In andere culturen is het de evidentie zelve dat je later voor je ouders zorgt. In moslimlanden, in China ... Daar

is het zelfs verplicht op gevaar van straf om voor je ouders te zorgen. Ik heb ondertussen enorm veel positieve reacties gekregen. Ik ben geen unicum hoor. Heel wat mensen zorgen voor hun ouders. Er zijn bedden en zorgverleners te kort, dus dan is dit toch de ideale oplossing?

Je geeft allebei toch een deel van je vrijheid op, niet?

Dat is waar. Maar je krijgt er andere dingen voor terug. Veel voldoening. Ik ben voor de consensus. Alles valt op te lossen. Ik heb misschien de reputatie een harde tante te zijn, maar dat ben ik helemaal niet.

LIEVE: Integendeel. Gella is zeer zorgzaam. Soms een beetje té. Dan zeg ik: ‘Ik kan dat nog allemaal zelf wel, hoor!’

Geen schrik voor hoogoplopende

ruzies?

GELLA: Neen! Mama en ik hebben dezelfde verlangens en behoeften. We begrijpen elkaar zeer goed. En alles wordt besproken. En niet met fluwelen handschoenen, hé. We gaan geen enkel taboe uit de weg.

LIEVE: Ik ken mijn plekje en zal mijn dochter niet te veel in beslag nemen. Maar het is een hele geruststelling dat ik weet dat ze altijd in de buurt is. Aan de andere kant ben ik nog zeer zelfstandig, en ik wil dat ze mij ook mijn ding laat doen. En dat gebeurt ook.

Heb je dit lang en uitvoerig met je partner besproken, Gella?

GELLA: Natuurlijk! Dat was geen enkel probleem. Dit is niet iets dat zomaar uit de lucht is komen vallen, hé. Zoals ik zei: dit plan bestaat al sinds 2009, 2010. Iedereen

was er klaar voor.

LIEVE: Je moet eerlijk zijn tegenover elkaar. En dan komt alles wel goed.

Dit is geen kangoeroewoning ...

GELLA: Neen, maar mama heeft haar eigen plek. Haar eigen vertrekken, met haar eigen badkamer. Een *mummy's cave*, zeg maar. (*lacht*)

LIEVE: Als we samen willen zijn, kunnen we dat; als ik alleen wil zijn, kan dat ook.

Maar toch moet je rekening houden met elkaar ...

GELLA: Juist, maar dat gaat uitermate soepel. We wisten al op voorhand een beetje dat het ging lukken. Mama is hier al ‘op stage’ geweest. (*glimlacht*) Ze heeft ‘s haar schouder gebroken en toen is ze tien dagen hier geweest. Dat lukte zonder problemen.

LIEVE: Ik voel me nog zeer goed, maar ik moet toch toegeven dat ik bijna 78 ben, hé. Ik ben al eens wat minder zeker van mezelf.

GELLA: Papa heeft de laatste jaren van zijn leven in een rusthuis doorgebracht. Om gezondheidsredenen. Misschien komt er een dag dat mama een gevaar is voor zichzelf, of voor mij, en dat ik ze ook moet afstaan. Maar zolang het kan, blijft ze hier. En in het slechtste geval, sta ik er niet alleen voor, toch? Er is thuishulp, het Wit-Gele Kruis, noem maar op. Ik maak me geen zorgen.

LIEVE: Mocht Gella kinderen hebben, dan zou het misschien anders zijn. Ik weet niet of ik hier zou kunnen wonen als er kinderen in huis waren. Dan zou ik het gevoel hebben dat ik echt 'binnendring' in haar gezin. Maar nu lukt dat zeer goed.

Waren er momenten dat je je eenzaam voelde in je vorige woonst, Lieve?

Oh neen, helemaal niet. Ik kan heel makkelijk alleen zijn. Maar ik beseft wel dat het steeds moeilijker zou worden. Mijn tuin was zeker even groot als de tuin hier. Dus dat werd zwaar, zo op m'n eentje. En ik woonde in een doodlopende straat, met niemand om

me heen ...

GELLA: Echt in het hol van Pluto. *(glimlacht)* Haar burens waren de koeien, dat was het.

LIEVE: Ik heb eigenlijk nooit veel behoefte gehad aan veel contact.

Kreeg je weinig bezoek?

Er kwamen weleens mensen over de vloer. Mijn broers woonden er, en mijn zus. En ik zat in het zangkoor ...

GELLA: De laatste maanden is er echter heel veel gebeurd. Mama verloor haar jongste zus, tante Roos. En Marcel, een vriend, over-

We doen elk ons eigen ding. Er zijn geen vaste afspraken en we zien wel hoe het uitkomt. Alles kan, niets moet

leed ook. Haar jongste broer trok in bij zijn vriendin ... Alles kwam zowat samen. Het moment was aangebroken. De omstandigheden hebben het allemaal wat versneld.

LIEVE: Het was een grote stap, maar een goede stap. En ik ben met een gerust hart vertrokken uit Spiere-Helkijn.

Wat bedoel je?

Ik had het wel wat moeilijk met het feit dat ik afstand moest doen

van al mijn meubeltjes. Maar alles is goed terechtgekomen.

GELLA: We hebben alles weggegeven. Aan de mensen die ons de laatste jaren hebben geholpen. Liever dat, dan de hele handel naar een tweedehandswinkel of een stockverkoper brengen. Alles is in goede handen.

Hebben jullie een soort beurtrol in het huishouden?

Neen. We doen elk ons ding. Er zijn geen vaste afspraken.

LIEVE: Deze middag heb ik patatjes gekookt. Voor mezelf. Gella eet liever 's avonds warm.

GELLA: Overdag ben ik altijd druk in de weer en eet ik gewoon snel iets tussendoor. Maar het lukt weleens dat we samen aan tafel zitten. We zien wel hoe

het uitkomt.

LIEVE: 's Morgens wacht ik tot Gella haar partner naar 't werk is vertrokken. En dan hoor ik ze in haar bureau ruimte kruipen. En dan sta ik op. Op 't gemakje. Ik wil niemand tot last zijn. En dan neem ik gewoon mijn koffietje ... *(glimlacht)* Alles kan, niets moet.

GELLA: Maar we verstoppn ons helemaal niet voor elkaar, hé. Iedereen heeft zijn gewoontes. En die moet je gewoon kunnen aanhou-

den, anders hou je het niet vol.

Je hebt nog een broer, Gella. Wat vindt hij van de regeling?

Hij vindt dat geweldig natuurlijk. Giel is gerustgesteld. Hij weet dat mama in goede handen is.

LIEVE: En nu zie ik hem en mijn kleinkinderen ook wat vaker. Hij woont hier vlakbij.

Lieve, is het niet moeilijk om Gella niet te veel te bemoeieren?

Niet echt. Het is een volwassen vrouw, toch? Met een druk sociaal leven, veel vrienden, tal van professionele bezigheden ... Ik maak me niet al te veel zorgen. Maar dat moedergevoel blijft natuurlijk. Ik volg op de voet waar Gella allemaal mee bezig is.

GELLA: En als ik eens wat langer dan gepland wegblijf, dan verwittig ik mama.

LIEVE: Het is eerder omgekeerd. Gella zou eerder mij 'bemoederen'.

(lacht)
GELLA: *(knikt bevestigend)* Dat zit nu eenmaal in me. Tja, je bent een product van je opvoeding, hé. Ik heb de goede waarden en normen van thuis meegekregen. Dit is mijn manier om merci te zeggen.

Chapeau, Gella. Al het beste voor 2018 en een fijn leven samen!

Tekst: Tom Botte

Foto's: Frank Abbeeloos